

Wrocław, 1 października 2021 r.

Sz.P.

Sergiusz Kmiecik

Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia

Rada Miejska Wrocławia

Biuro Rady Miejskiej Wrocławia

Sukiennice 9

50-107 Wrocław

Petycja o podjęcie uchwały o zakazie prezentowania w miejscach publicznych treści drastycznych oraz homofobicznych

Szanowny Przewodniczący Rady Miejskiej!

Szanowne Panie i Panowie Radni!

W imieniu wrocławskiego koła Partii Zieloni, posłanki Małgorzaty Tracz oraz mieszanek i mieszkańców Wrocławia domagamy się wydania jednoznacznego zakazu prezentowania w miejscach publicznych treści drastycznych oraz homofobicznych. Prezentacja brutalnych, nieprzyzwoitych i budzących odrazę obrazów antyaborcyjnych oraz kłamliwe i homofobiczne hasła znieważające osoby nieheteronormatywne nie powinny mieć miejsca w przestrzeni publicznej żadnego miasta w cywilizowanym świecie.

Chcemy, aby nasze miasto poszło w ślady Warszawy, Krakowa, Poznania i Łodzi, które przyjęły już podobne uchwały. Szczególnej uwadze polecamy Panu Prezydentowi uchwałę Łodzi, która biorąc pod uwagę zaskarżenia przez wojewodów uchwał poprzedników, przygotowała obszerne uzasadnienie, które skutecznie odpowiada na wszystkie prawne wątpliwości.

Zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, w zakresie nieuregulowanym w odrębnych ustawach lub innych przepisach powszechnie obowiązujących rada gminy może wydawać przepisy porządkowe, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego.

Ustanowienie przepisów porządkowych w oparciu o tę podstawę prawną wymaga równoczesnego spełnienia dwóch przesłanek, które określa się w literaturze i orzecznictwie mianem obiektywnej i subiektywnej. Pierwsza z nich dotyczy występowania luki regulacyjnej, co oznacza, że w przepisach prawa powszechnie obowiązującego nie ma regulacji pozwalającej osiągnąć cel wydawanych przepisów porządkowych. Druga zaś odnosi się to tego, że w ocenie organu stanowiącego zachodzi potrzeba ustanowienia przepisów z uwagi na ryzyko naruszenia albo naruszenie dóbr prawnych zawartych w enumeratywnym wyliczeniu przepisu oraz niezbędność uchwalanej regulacji dla ochrony tychże dóbr prawnych (B. Dolnicki, Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, WKP 2021, w uwagach do art. 40 u.s.g.; także wyrok NSA z 30 marca 2021 r., sygn. II GSK 220/21). Obszerne uzasadnienie do łódzkiej uchwały, będące odpowiedzią na zastrzeżenia wojewodów, jest dostępne na stronie Urzędu Miasta Łodzi pod adresem [www.https://uml.lodz.pl/files/public/aktualnosci/2021_09/Uchwała_nr_XLVIII145821_Rady_Miejskiej_w_Lodzi_z_dnia_15_wrzesnia_2021_r..pdf](https://uml.lodz.pl/files/public/aktualnosci/2021_09/Uchwała_nr_XLVIII145821_Rady_Miejskiej_w_Lodzi_z_dnia_15_wrzesnia_2021_r..pdf)

Powszechnie obowiązujące przepisy prawa nie zapewniają obecnie ochrony przed treściami o charakterze nieprzyzwoitym i znieważającym umieszczonymi na pojazdach. Chronione są jedynie miejsca publiczne, gdyż tak literalnie stanowi przepis Art. 141 Kodeksu wykroczeń: "Kto w miejscu publicznym umieszcza nieprzyzwoite ogłoszenie, napis lub rysunek albo używa słów nieprzyzwoitych, podlega karze ograniczenia wolności, grzywny do 1500 złotych albo karze nagany."

Chodzi tu przede wszystkim o treści wpisujące się w dyskurs publiczny dotyczący praw osób nieheteronormatywnych, a także te dotyczące warunków przerywania ciąży i korzystania z wolności reprodukcyjnej. Na samochodach poruszających się w przestrzeni publicznej prezentowane są również informacje o ujawnionych skandalach pedofilskich, czy też wreszcie treści poniżające osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami czy kobiety.

Art 72. Konstytucji RP mówi, że każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Art. 32. pkt 1. mówi, że wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne oraz nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny.

Kodeks Wykroczeń, którego przepisy stanowią, że prezentowanie drastycznych treści w przestrzeni publicznej jest czynem kwalifikowanym według znamion dwóch typów wykroczeń - na podstawie art. 51 KW jako „inny wybryk zakłócający spokój, porządek publiczny lub wywołujący zgorszenie w miejscu publicznym” oraz art. 141 KW jako “umieszczanie nieprzyzwoitego ogłoszenia, napisu lub rysunku w miejscu publicznym”.

W chwili obecnej, pomimo powyższego, obrazy drastyczne są bez problemu i bez jakichkolwiek ograniczeń prezentowane publicznie, a osoby i organizacje je

umieszczające pozostają bezkarne. Narażenie dzieci na kontakt z drastycznymi, brutalnymi i traumatyzującymi obrazami może znacząco wpłynąć na ich rozwój emocjonalny i behawioralny. Jak dowodzą liczne badania naukowe, takie obrazy mogą być źródłem silnych reakcji somatycznych, emocjonalnych i behawioralnych, a co za tym idzie, mieć długoterminowe skutki w postaci modyfikacji rozwoju we wszystkich sferach psychicznych i somatycznych. Obrazy drastyczne wpływają na poziom pobudzenia, procesy myślowe i emocje u dzieci, a także zwiększają prawdopodobieństwo agresywnego zachowania i reakcji lękowych (szczegółowo przedstawione argumenty naukowe są zawarte w "Apelu naukowców dotyczącym treści drastycznych w przestrzeni publicznej" opublikowanym 3 stycznia 2021, na stronie internetowej:

<https://sites.google.com/view/tresci-drastyczne/home>).

Dowiedziano także, że u osób doświadczających traumatycznego wydarzenia - a u wielu dzieci obrazy te są źródłem traumy - pojawiają się zaburzenia czynnościowe w funkcjonowaniu mózgu. W przypadku dzieci mogą się nawet pojawić zmiany strukturalne w mózgu (Gawinecka i wsp. (2008). Pamięć zdarzeń traumatycznych. *Psychiatria* 5(2), 65-69).

Grupą podlegającą szczególnej ochronie powinny być dzieci i osoby z niepełnosprawnościami, które nie posiadają żadnych mechanizmów mogących chronić ich wrażliwość przed obecnymi w przestrzeni publicznej treściami drastycznymi.

W szczególności problem dotyczy dzieci i osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz autystycznych, które stanowią około 5% populacji naszego kraju. Brak ochrony tej grupy przed traumą dotyka także ich rodziny, które muszą sobie same radzić ze skutkami, czyli zaburzeniami lękowymi i emocjonalnymi powstałymi w wyniku kontaktu z opisywanymi zjawiskami.

Domagamy się podmiotowego traktowania dzieci i realizowania ich praw, w tym prawa do ochrony dziecka przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej oraz prawa dziecka niepełnosprawnego do szczególnej troski o nie.

Badania naukowe wskazują na szkodliwy wpływ brutalnych treści na naszą psychikę, a jednocześnie stosowanie w kampaniach społecznych szokujących treści jest nieskuteczne i nie wpływa na zmianę zachowania. Specjaliści zwracają także uwagę na negatywny wpływ, jaki ma ekspozycja treści drastycznych na zdrowie psychiczne dzieci.

W liście naukowców, psychologów i psychoterapeutów czytamy: "Prezentowanie treści drastycznych w miejscach publicznych jest niezgodne ze standardami etyki, rodzice bowiem nie mają możliwości wyrażenia sprzeciwu, a dzieci narażone są na ich percepcję. Młodsze dzieci nie rozumieją znaczenia i kontekstu przedstawionych treści drastycznych, co wywołuje reakcje somatyczne, emocjonalne i behawioralne, mające długoterminowe skutki w postaci modyfikacji rozwoju we wszystkich sferach psychicznych i somatycznych (Badura i Dobrzyńska-Mesterhazy, 2004). Istnieją jednoznaczne dowody na to, że ekspozycja na drastyczne obrazy w przypadku

małych dzieci ma znaczący wpływ na ich poziom pobudzenia, procesy myślowe oraz emocje. Zwiększa również prawdopodobieństwo agresywnego zachowania oraz reakcji lękowych u dzieci, zwłaszcza u chłopców (Browne i Hamilton-Giachritsis, 2008). Dziecięca zdolność samoregulacji emocjonalnej jest krucha, a możliwości poznawcze do opracowania pojęciowego i werbalnego zdarzeń są na poziomie umysłowych operacji konkretnych, z ograniczoną umiejętnością abstrahowania i symbolizowania. Zgodnie z rozwojowym egocentryzmem, dziecko postrzega siebie jako przyczynę wszelkich zdarzeń, stąd autorstwo sytuacji, której nie jest w stanie opracować intelektualnie, ani na nią wpłynąć, przypisuje sobie (Devine i in., 2016). Konsekwencją może być przeżywanie przez dziecko nadmiernego, niszczącego poczucia winy, a następstwem różnorodna symptomatologia".

Naukowcy postulują wprowadzenie zakazu prezentacji drastycznych treści:

"Biorąc pod uwagę przytoczone powyżej naukowe argumenty, my, psychologowie, psychiatrzy i neurobiolodzy, postulujemy wprowadzenie zakazu prezentowania drastycznych treści w przestrzeni publicznej ze względu na ich szkodliwy wpływ na zdrowie psychiczne ludzi, w szczególności dzieci. Używanie zdjęć drastycznych w kampaniach społecznych powinno być kontrolowane przez władze i dopuszczone tylko w sytuacjach, gdzie na ekspozycję treści drastycznej nie są narażone dzieci oraz dotyczy ona wyłącznie docelowej grupy odbiorców (np. zdjęcia patologicznych tkanek prezentowane są tylko na opakowaniach papierosów). Pragniemy podkreślić, że przyjazna psychicznie przestrzeń publiczna jest podstawą szczęśliwego społeczeństwa oraz stanowi ważny element poczucia bezpieczeństwa zarówno osób dorosłych jak i dzieci".

3 grudnia 2020 r. opublikowano Memorandum Komisarz Praw Człowieka Rady Europy dotyczące pewnych aspektów sytuacji lesbijek, gejów, osób biseksualnych, transpłciowych i interpłciowych (LGBTI) w Polsce. Komisarz wzywa w nim do nowelizacji przepisów zabraniających dyskryminacji poprzez ich uzupełnienie o tożsamość płciową i cechy płciowe. W ocenie Komisarz dalsze funkcjonowanie ciężarówek anty-LGBT na ulicach polskich miast stanowi dobitny przykład luk w polskim systemie prawnym w aspekcie kryminalizacji mowy nienawiści. W ocenie Komisarz komunikaty upowszechniane przez takie ciężarówki wpisują się w podręcznikową definicję homofobicznej mowy nienawiści. Komisarz wzywa polskie władze do pilnego wstrzymania ich działalności.

Zgodnie z art. 256 kk mowa nienawiści jest przestępstwem (do 2 lat pozbawienia wolności), jednak ten artykuł nie obejmuje ochroną osób nieheteronormatywnych, których dotyczą treści prezentowane na ciężarówce, a tylko grupy narodowościowe etniczne, rasowe czy wyznaniowe.

Prawnicy sugerują zgłaszanie furgonetek z treściami homofobicznymi za popełnianie wykroczeń. Najczęściej wskazuje się na

- art. 51 kodeksu wykroczeń, czyli zakłócanie porządku publicznego („Kto krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spójność, porządek

publiczny, spoczynek nocny albo wywołuje zgorszenie w miejscu publicznym, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny”);

- art. 41 kodeksu wykroczeń, czyli umieszczanie w miejscu publicznym nieprzyzwoitych ogłoszeń, napisów, rysunków i używanie słów nieprzyzwoitych.

Jednak wymaga to kooperacji policji, która powinna wnieść o ukaranie furgonetek.

Panie Przewodniczący, Panie i Panowie Radni, wszyscy chcemy, aby Wrocław był miastem otwartym, tolerancyjnym, które jednoczy i jest miejscem dialogu międzykulturowego. Uchwała wprowadzająca przepisy porządkowe związane z eksponowaniem drastycznych i homofobicznych treści na obszarze Wrocławia, wzmocni podstawy prawne egzekwowane wobec osób umieszczających treści nieobyczajne i kłamliwe. Znacząco przyczyni się znacząco do ochrony praw dzieci oraz osób nieheteronormatywnych, a także pozytywnie wpłynie na wizerunek naszego Miasta. Ufamy, że zgodzą się Państwo z nami, że wrocławianie zasługują na tę uchwałę.

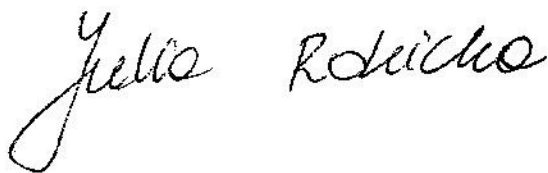
Z poważaniem,

Julia Rokicka

Robert Suligowski

Posłanka na Sejm RP

Wyrażamy zgodę na udostępnianie naszych danych osobowych, tj. imion i nazwisk, nazwy partii politycznej, logo organizacji przez Gminę Wrocław, pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław, na liście petycji oraz w zbiorczej informacji na temat petycji kierowanych do Prezydenta Wrocławia i Rady Miejskiej Wrocławia rozpatrzonych w roku poprzednim publikowanych na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego Wrocławia pod adresem <http://bip.um.wroc.pl/petycje/563> w związku z przepisami ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).

Julia Rokicka

Robert Suligowski

Posłanka na Sejm RP